

A Fővárosi Ítéltábla az Oppenheim Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Pálvölgyi Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 7. napján kelt 20.G.40.665/2007/58. számú ítélete ellen az alperes részéről 61. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes a cégnyilvántartásba bejegyzett ... keresztül 2003. december 9-én vállalkozási keretszerződést kötött az alperessel, aki vállalta, hogy a felperes egyedi megrendelése alapján grafikai, nyomdai, illetve audiovizuális szolgáltatásokat nyújt, továbbá promóciós ajándéktárgyakat szerez be. A szerződésben - többek között - rögzítették, hogy az alperes az egyes munkák előtt részletes árajánlatot küld, amit a felperes írásban igazol vissza, és a folyamatos megrendelésekben rögzített vállalkozási díjak összege negyedévenként nem lehet kevesebb 10 millió forint + ÁFA összegnél. Megállapodtak abban, hogy az alperesnek folyamatos rendelkezésre állása miatt 187.500 forint/hét + ÁFA alapdíj jár.

2004. január 19-én a szerződő felek ismét keretszerződést írtak alá, mely szerint az alperest 187.000 forint/hónap + ÁFA rendelkezésre állási alapdíj illeti meg, továbbá

a folyamatos megrendelésekben rögzített vállalkozási díjak összege nem lehet kevesebb negyedévenként 5 millió forint + ÁFA összegnél.

A 2004. április 28-án aláírt újabb vállalkozási keretszerződés az alperes rendelkezésre állására és annak díjazására vonatkozó megállapodást nem tartalmazott.

Az alperes a felperes eseti szolgáltatásra vonatkozó megrendelése alapján teljesített, és arról, valamint a rendelkezésre állásról 2004. január 6-a és 2004. május 5-e között számlákat állított ki, melyek kiegyenlítést nyertek.

A felperes és annak kereskedelmi képviselője 2004. december 6-án kelt, az alperes székhelyére címzett levelében a fenti keretszerződéseket megtámadta a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján, hivatkozva arra, hogy a levél mellékletében szereplő számlákban megjelölt szolgáltatásokat az alperes az átlagos piaci árat jóval meghaladó összegben nyújtotta, ezért felszólította 29.463.937 forint 8 napon belüli megfizetésére. A megtámadás és annak mellékletét tartalmazó levél az alperes székhelyén kézbesítést nem nyert, ugyanezen levelet és annak mellékletét - 2005. január 7-i dátummal - a felperes és annak kereskedelmi képviselője az alperes telephelyére címezve küldte meg.

A felperes 2005. február 1-jén beérkezett kereseti kérelmében - hivatkozva arra, hogy az ... Kft.-vel 2004. február 16-án együttműködési szerződést kötött - kérte az alperes és közte létrejött vállalkozási keretszerződések, valamint az ... Kft. és közte létrejött együttműködési szerződés semmisségének megállapítását a Ptk. 4. § (1) bekezdése, 200. § (2) bekezdése, 201. § (2) bekezdése alapján, és jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kérte az alperest 29.463.937 forint és járulékai, 703.125 forint és járulékai, továbbá az ... Kft.-t 2.009.450 forint és járulékai megfizetésére kötelezni.

A per során a felperes és az ... Kft. között a vele szembeni követelés tökeösszegének megfizetésére egyezség jött létre, melyet az elsőfokú bíróság 2005. június 13. napján kelt ... számú végzésével jóváhagyott.

A felperes az egyezség létrejöttét követően pontosított keresetében az alperessel szembeni marasztalási igényét fenntartva annak megállapítását kérte, hogy a 2003. december 9-én és 2004. január 19-én megkötött vállalkozási keretszerződések és ezek alapján történő egyedi megrendelések a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján jóerkölcsbe ütközés jogcímén semmisek. Másodlagosan a fenti keretszerződések és megrendelések érvénytelenségének megállapítását a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján feltűnő értékaránytalanság okán kérte, hivatkozva arra, hogy azokat az alpereshez intézett nyilatkozatával határidőben megtámadta. Az eredeti állapot helyreállítására nincs mód, ezért mindkét esetben a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte az ítélelhozatalig, és az alperest az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítésére kötelezni a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján. Elsődleges kereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy marketing igazgatója, ...

bejelentése alapján 2004 májusában belső ellenőrzést tartott, ennek során megállapítást nyert, hogy a felperes akkori képviselője, ... és a marketing igazgató jogellenes együttműködést folytatott; a felperes belső szabályaival ellentétben a reklám- és marketinganyag piaci árat meghaladó ellenérték fejébeni gyártásával kizárólag az alperest bízta meg. Az alperes tudott arról, hogy a felperes számára hátrányos feltételek mellett - a szokásos piaci árat meghaladó ellenértékért - köt szerződést, tudott arról, hogy a felperes belső szabályai értelmében versenyző ajánlatokat kellett volna a felperesi képviselőnek bekérnie, továbbá közreműködött abban, hogy a beérkező versenyző ajánlatok olyan társaságtól származzanak, amelyek ajánlatának tartalmát az alperesnek személyes kapcsolata révén módjában állt befolyásolni, így azt a látszatot keltették, hogy az alperessel kötött szerződések a felperesre nézve kedvezőek lettek volna. Álláspontja szerint a fentieket alátámasztja az, hogy az alperes versenytársként a hozzá közel álló ... Kft.-t ajánlotta.

Amennyiben a jóerkölcsbe ütközés megállapítást nem nyerne, az alperes által nyújtott szolgáltatások piaci árat jóval meghaladó ellenértéke okán a szerződések megalapozott megtámadására hivatkozott, szakértői bizonyítást kérve a feltűnő értékaránytalanság alátámasztására.

Az alperes érdemi ellenkérelmében jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte, az elsődleges kereseti kérelem körében vitatta, hogy a szerződések jóerkölcsbe ütköznének, emellett hivatkozott arra, hogy a felperes belső szabályzatának megsértése a szerződés érvénytelenségének megállapítására nem vezethet. A másodlagos kereseti kérelem körében arra hivatkozott, hogy a felperes megtámadása a keretszerződésekre vonatkozott, és nem irányult a keretszerződések alapján megkötött egyedi szerződésekre. Tekintve, hogy utóbbiakat csak a per során, a 2006. február 6-án tartott tárgyaláson benyújtott keresetmódosításában támadta, nyilatkozata a Ptk. 236. § (1) bekezdése szerint határidőn túl érkezett, így elkészt. Érdemben hivatkozott arra is, hogy a piaci árak összehasonlításánál a felperes tévesen a bruttó számlaösszegekből indult ki, emellett - a 2005. november 22-én kelt előkészítő iratában részletezettek szerint - a kifogásolt számlák közül öt esetben a teljes leszámlázott értéket, négy esetben pedig az általa kifizetettnél nagyobb összeget követel vissza.

Az elsőfokú bíróság 2006. december 19-én kelt 12.G.40.184/2005/26. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította; a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2007. március 20. napján kelt 10.Gf.40.008/2007/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, a per újabb tárgyalását és újabb határozat hozatalát elrendelve.

A megismételt eljárásban a felperes - változatlan ténybeli és jogi alapon - elsődlegesen a felek közötti szerződés ki nem küszöbölhető jóerkölcsbe ütközése okáni semmisségére hivatkozott, indítványozta annak határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását, és a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján az alperes kötelezését kérte a részére szolgáltatás nélkül nyújtott 37.606.930 forint pénzbeli

ellenszolgáltatás visszatérítésére, középárányos időtől számított késedelmi kamattal terhelt.

Másodlagosan a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékkülönbségre alapított megtámadási nyilatkozata megalapozottsága okán állította a szerződés érvénytelenségét, kérve annak érvényessé nyilvánítását az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével akként, hogy az alperes a feltűnő értékkülönbség folytán kifizetett 36.208.816 forint pénzbeli ellenszolgáltatás visszafizetésére legyen köteles, középárányos időtől számított késedelmi kamattal terhelt.

A kereseti kérelmek összegét a felperes annak figyelembevételével számította ki, hogy az alperesnek 42.722.500 forintot fizetett ki, ugyanakkor az alperes alaptalanul 1.875.000 forint rendelkezésre állási díjat számított fel, továbbá a szakértői vélemény szerint szolgáltatása piaci értéke 6.990.570 forintot tett ki; a másodlagos kereseti kérelem körében a felperes 20 %-os alkusáv elfogadásával kalkulálta a részére visszajáró vállalkozói díjat.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében változatlanul jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte, az elsődleges kereseti kérelem körében továbbra is vitatta a szerződés jóerkölcsbe ütközését, állítva, hogy felperes belső szabályzatának a megsértése a szerződés érvénytelenségének a megállapítására alapot nem ad; a szerződéses cél nem minősült jogellenesnek.

A másodlagos kereseti kérelem körében vitatta a szolgáltatások közötti feltűnő értékkülönbség fennálltát; arra hivatkozott, hogy az általa nyújtott szolgáltatás a grafikai tervezéstől a kivitelezésig tartó egységes folyamat volt, teljes arculattervezést végzett, mely nem értékelhető a német reklámanyag magyarországi adaptálásaként. Utalt arra is, hogy felperes szabad termékfelhasználásából következően a kifizetett ellenérték a szerzői jogdíjat is tartalmazta; sérelmezte, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértő a szakvélemény elkészítése során a fenti körülményeket nem értékelte, emellett aggályos az összehasonlító adatokon alapuló vizsgálati módszere is, így az alperesi szolgáltatás piaci értékének megállapítására tett szakmai előadása nem elfogadható. Mindezt, valamint az általa csatolt magánszakértői véleményben foglaltakra is figyelemmel, indítványozta másik reklám és marketing szakértő kirendelését azzal, hogy árszakértő bevonása is szükséges.

Az alperes azt állította, hogy a rendelkezésre állási díj felszámítására a szerződésnek megfelelően, jogszerűen került sor.

Az elsőfokú bíróság 2011. november 7. napján kelt 20.G.40.665/2007/58. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31.362.820 forintot, és annak 2004. május 14-től 2004. december 31-ig évi 11 %-os, 2005. január 1-től a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 3.082.098 forint perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsődleges kereseti kérelem vizsgálata körében az elsőfokú bíróság kifejtette, a felperesnek azt kellett volna kétséget kizáróan bizonyítania, hogy az alperes tudott

felperes belső szabályzatáról, arról hogy ... és ... ezen belső szabályzat, valamint munkaköri leírásuk megszegésével kötötték meg az alperessel a perbeli keretszerződést és eseti szerződéseket, illetőleg hogy erről kellő körtekintés mellett tudnia kellett volna. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen felperesi tényállítást a nevezettekkel szemben folyamatban volt - bizonyítékok hiányában felmentéssel zárult -büntetőeljárásban fellelhető iratok nem támasztották alá; nem nyert bizonyítást, hogy az alperes a vele kizárólagosan kötendő szerződés létrehozása érdekében a felperes munkavállalóit anyagi előnyhöz juttatta volna, figyelemmel arra is, hogy a perbeli időszakban a felperes más, hasonló tevékenységet folytató cégekkel is szerződéses kapcsolatban állt.

A másodlagos kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság alperes védekezésére figyelemmel vizsgálta a Ptk. 236. § (1) bekezdése szerinti megtámadási határidő betartását. Megállapította, hogy egyfelől a keretszerződés alapján létrejött egyedi szerződések közül a legelső teljesítési határideje 2004. január 14., másfelől, hogy a 2004. december 6-i, illetve 2005. január 7-i felperesi levél közlése hatályosult, így a kereseti kérelem 2005. február 1-jei előterjesztése haladéktalan igényérvényesítésnek minősül.

A Ptk. 389. §-a szerinti keretszerződés és annak alapján létrejövő eseti megállapodások tartalmát vizsgálva az elsőfokú bíróság - figyelembe véve a perben lefolytatott igazságügyi szakértői bizonyítás eredményét - arra vont következtetést, hogy az alperes „kis arculattervezést” végzett, mely grafikai adaptációnak minősül. A felperes ugyanis tő/támpéldányok hiányában nem tudta bizonyítani, hogy az alperes feladata a külföldi anyacégtől kapott anyagok magyarországi viszonyokra adaptálása volt, ezen a teljesítés túlmutatott, ugyanakkor az alperes sem igazolta, hogy a felperes által forgalmazott termékek vonatkozásában teljes körű arculattervezést végzett volna.

Függetlenül attól, hogy az egyedi megrendelésekhez kapcsolódó számlákhoz tartozó termék támpéldányok 82 %-a volt fellelhető, az elsőfokú bíróság az összehasonlító adatok felhasználásával készített aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján arra vont következtetést, az alperes szolgáltatásáért a felperes által nyújtott ellenszolgáltatás feltűnően értékaránytalan volt.

Felperes másodlagos keresettel érvényesített joga vonatkozásában megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az eredeti állapot helyreállítására nincs mód, az aránytalan előny kiküszöbölésével az érvénytelenség okának megszüntetése, ezáltal a szerződés érvényessé nyilvánítása lehetséges a Ptk. 237. § (2) bekezdésének második fordulata alapján. A PK 267. számú állásfoglalásban foglaltakra utalva kifejtette az elsőfokú bíróság, az aránytalan előny kiküszöbölése nem vezethet ahhoz, hogy ez az érték a szolgáltatás forgalmi értékével legyen egyező, csak az előnyt feltűnően aránytalanra tevő rész kiküszöbölése indokolt. A perben kirendelt igazságügyi szakértő alap, kiegészítő és szóbeli szakvélemény adása eredményeként megállapította, hogy a keretszerződés alapján létrejött perbeli egyedi vállalkozási szerződések teljesítése után járó vállalkozói díj összege 6.990.570 forint + ÁFA. A reklámszakmában az összehasonlító adatokra is figyelemmel 20-30, akár 40 %-os eltérés is mutatkozhat, így az elsőfokú bíróság akként ítélte meg, hogy a bruttó 8.738.213 forint szolgáltatási ellenértékhez - 30 % alkalmazásával - 2.621.464 forint hozzászámítódik, így 11.359.676 forintban

határozható meg az alperesi szolgáltatás ellenértéke. Tekintve, hogy felperes 42.722.500 forintot fizetett ki az alperes részére, így a különbözetként mutatkozó 31.362.824 forint visszafizetése terheli az alperest, az ítéletben írt kezdő időponttól számított és ott meghatározott mértékű késedelmi kamattal terhelt.

Az elsőfokú bíróság a keret-megállapodásban foglalt szerződési rendelkezések értelmezésével arra vont következtetést, hogy felperes 1.875.000 forint rendelkezésre állási díj és járulékai iránti kereseti kérelme nem megalapozott.

Mellőzte az elsőfokú bíróság alperes újabb szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát, figyelemmel arra, hogy a perben kirendelt ... szakértő szakvélemény adása kapcsán aggály nem merült fel, ugyanakkor az alperes által hivatkozott magánszakértők ár- és könyvszakértői, illetve nyomdaipari szakértői szempontú vizsgálatot végeztek, míg jelen ügyben speciálisan a reklámszakmába vágó releváns tények vizsgálatára volt szükség.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte.

A fellebbezésében arra hivatkozott, a megismételt eljárás során meg nem cáfoltan állította, hogy a felek között létrejött megállapodás nem csupán reklámgrafikai tervezésre és kivitelezésre, valamint nyomdatechnikai tevékenységre, hanem komplett arculattervezésre vonatkozott, utóbbi díjazása a grafikai tervezésétől eltérő. Az arculatépítés és grafikai tervezés fogalmi meghatározására utalva állította az alperes, hogy a lefolytatott bizonyítás során a felperes nem tudta az eljárás anyagává tenni mindazon eredeti, német nyelvű mintapéldányokat, amelyeket az alperes magyarosított volna, így nem igazolta, hogy nem arculatot épített, csupán adaptált. Mindebből következően a felperesi termékek magyarországi bevezetésének látványoldalát az alperes építette fel, melynek munkadíját, értékét meglehetősen nehéz meghatározni. Álláspontja szerint a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye e körben az ítéleti döntés alapjául megalapozottan nem szolgálhatott, az összehasonlító adatok nem alkalmasak reális értékmeghatározásra. Egyfelől a felhasznált összehasonlító adatok utólagos kalkuláció eredményei, amellet, hogy a mértékük vitatható, nem tartalmazhatják azt az értéket, amelyet a megrendelőnek egy termék jó marketinggel történő bevezetése jelenthet az adott piacra. Jól sikerült arculat esetén a megrendelő nagyobb bevételre, nyereségre tehet szert, az, hogy egy arculat (Brand) mennyit ér, nyilvánvalóan több tényezőtől függ, ezek közül nem ragadható ki csupán egy; a szakértőnek aggálytalan szakvéleményadáshoz ismernie kellett volna a felperes magyarországi piaci részesedését, az arculattal érintett termék forgalmának alakulását. Aggályossá teszi a szakértői véleményt az, hogy az összehasonlítási célból megkérdezett három cégből az egyik az alperes által vásárolt fotók árát 10.000 és 300.000 forint közé helyezte, ezzel szemben a szakértő azt állapította meg, hogy az alperes minimál (25.000 forint) áron vásárolta a képeket.

Mindezért indítványozta újabb szakértő kirendelését, melyet az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzött. Utalt arra is, hogy kérdéses a kirendelt szakértő szakmai kompetenciájának megfelelése, továbbá a büntetőeljárás felmentéssel zárult,

nem került megállapításra olyan körülmény, amely a felperes által állított feltűnő értékaránytalanságot alátámasztotta volna.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, hivatkozva a tényállás helytálló megállapítására és az alperes marasztalási kötelezettségére levont jogi következtetés megalapozottságára. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokoltan mellőzte újabb szakértői kirendelését, figyelemmel arra, hogy az alperes nem igazolta a Pp. 182. § (3) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek teljesülését.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő helyesen állapította meg, hogy az alperes legfeljebb „kis arculattervezést” végzett, és ezt az arculatot adaptálta a különböző promóciós termékekre, így a teljes arculatépítésre történő hivatkozás alaptalan. Vitatta, hogy az alperest „Brand” építéssel bízta volna meg, nem kétséges ugyanis, hogy nem egy új márka kifejlesztése, hanem bizonyos reklám- és promóciós elemek elkészítése terhelte. Utalt arra is, a szolgáltatás díja nem függhet az adott megrendelő üzleti hírnevétől, az a vállalkozás tényleges gazdasági tevékenységével és nem a promóciós termékek minőségével áll összefüggésben.

A Fővárosi Ítéltábla felperes elsődleges kereseti kérelmét és a másodlagos kereseti kérelmet részben elutasító ítéleti rendelkezés megalapozottságát a jogorvoslati eljárás során nem bírálta felül, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben a Pp. 228. § (3) bekezdése szerint jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a fellebbezéssel érintett körben a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az alperes a fellebbezését a szakértői bizonyítás nem megfelelő lefolytatására, bizonyítási indítványa alaptalan mellőzésére alapította, ekörbeni érvelését a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak szerint nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság helytállóan észlelte, hogy a másodlagos kereseti kérelem elbírálásához a felperes által támadott szerződés alapján kölcsönösen nyújtott szolgáltatások értékarányosságának a vizsgálata, ezen belül az alperesi szolgáltatás értékének meghatározása a Pp. 177. § (1) bekezdése szerinti különleges szakértelmet igényel, így nem tévedett, amikor felperes indítványára igazságügyi szakértői bizonyítást folytatott le.

A Pp. 177. § (2) bekezdése szerint a bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet,

intézményt, szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában, kivételesen alkalmazható.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium hivatalos szakértői névjegyzékéből kitűnően az elsőfokú bíróság 2.G.40.665/2007/11. számú végzésével kirendelt ... igazságügyi szakértő szakterülete marketing és reklám; tekintve, hogy a per tárgyát képező keretszerződésben és annak alapján létrejött eseti megállapodásokban az alperes reklám és marketing szolgáltatás nyújtását vállalta a felperes részére, alaptalanul állította a fellebbezésében a kirendelt igazságügyi szakértő megfelelő szakmai kompetenciája hiányát.

A fellebbezésben előadottakkal szemben az elsőfokú bíróság ... igazságügyi szakértő 2011. november 11-i alapszakvéleményét, annak 2009. december 1-jei, 2011. augusztus 4-i és 2011. október 22-i kiegészítését, valamint a 2010. március 25-i és 2011. május 19-i tárgyaláson történő, Pp. 180. § (1) bekezdése szerinti meghallgatása során elhangzott nyilatkozatait a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, okszerűen értékelte; szakmai megállapításait döntése alapjául aggálytalanul elfogadhatta, a szakértői bizonyítás eredményének eltérő értékelésére, felülmérlegelésére alapot adó körülményt az alperes nem igazolt.

Az iratoknak megfelelő alperes azon fellebbezési előadása, hogy az elsőfokú eljárás során előterjesztett érdemi ellenkérelmében komplett arculattervezés elvégzését állította, ugyanakkor a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher elvével ellentétesen hivatkozik arra, hogy ezen fenti tényállítás felperesi cáfolatának hiányából védekezése megalapozottsága következik.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

Ebből következően felperes vitatásával szemben a perben az alperest terhelte annak kétségmentes bizonyítása, hogy a szolgáltatása teljes arculattervezést foglalt magába.

Az alperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget; a rendelkezésre álló 2003. december 9-i és 2004. január 19-i keretszerződések, valamint azok alapján létrejött eseti megrendelések szerint az alperes grafikai, nyomdai, illetve audiovizuális szolgáltatás nyújtását, valamint promóciós termékek beszerzését vállalta, többre az okiratok tartalmából következtetés nem volt vonható.

... igazságügyi szakértő a 2011. május 19-i tárgyaláson az arculattervezés, az adaptáció és mutáció lényegi jellemzőire kitérve tett szakmai megállapítást arra vonatkozóan, hogy a perbeli négy terméknél egy jól kidolgozott, szakmailag megfelelő „kis arculattervezés” történt, melynek különböző mutációi jelentek meg a termékeknél, és azok adaptációja különböző, egyéb adathordozóknál.

Nyilatkozott a szakértő arra is, hogy a „nagy arculattervezéshez” grafikai kézikönyv, a „kis arculattervezéshez” grafikai terv készül, a bizonyítási teher fentiekben részletezett alakulásából következően a fellebbezésben előadottaktól eltérően az alperes védekezése a teljes arculattervezést alátámasztó grafikai kézikönyv vagy -



ezen munka elvégzését igazoló - egyéb okirati bizonyíték becsatolása esetén vezethetett volna eredményre. A fellebbezésben előadottaktól eltérően nem annak van jelentősége, hogy a felperes az ún. központi anyagot nem tudta a szakértő rendelkezésére bocsátani, utóbbiból ugyanis még nem feltétlenül következik az, hogy a felperesi termékek magyarországi bevezetésének a látványoldalát az alperes építette fel.

Az elsőfokú bíróság az alperesi szolgáltatás jellegének szakértői meghatározása elfogadásán túl helytállóan vette figyelembe a szolgáltatás ellenértékére tett szakértői megállapítást is; nem osztja a Fővárosi Ítéltábla az összehasonlító adatokon alapuló szakértői módszer tévességére vonatkozó alperesi fellebbezési érvelést sem.

Az összehasonlító adatok elemzésén alapuló szakértői véleménnyel szemben elvárás, hogy az összehasonlító adatok ellenőrizhetők legyenek; utóbbi kétségmentes teljesülésére vonható következtetés a 2011. augusztus 4-i kiegészítő szakértői véleményből, az elemzés alapján végkövetkeztetés helytállóságát nem rontja le az a körülmény, hogy a szakértő által megkeresett cégek nyilvánvalóan csak utólagos kalkuláció alapján tehettek e körben nyilatkozatot. A kiegészítő szakvéleményből kitűnően a szakértő az időközbeni ármozgást, a piaci trend és a forgalmi viszonyok alakulását nem hagyta figyelmen kívül az alperesi és a kontrolldíjak egybevetése során, végkövetkeztetése döntő helytállóságát nem érinti, hogy a kontroll csoport egyik tagja, a ... képvisárlás költségére tett nyilatkozatát a szakértő mennyiben tette magáévá.

Tekintettel arra, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a per adataival nem állt ellentétben, helyességéhez nyomatékos kétség nem fért, a szakértői bizonyítás során felmerült aggályokra a szakértő a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást kiegészítő szakvéleményeiben, valamint szóbeli meghallgatása során megadta, az elsőfokú bíróság a Pp. 182. § (3) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek teljesülése hiányában helytállóan mellőzte az alperes újabb szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát.

A fellebbezésben hivatkozott „Brand” építésének sikere és az azzal érintett cég piaci részesedése, nyereségtermelése közötti összefüggésre az alperes az elsőfokú eljárás során nem tett nyilatkozatot, így amellet, hogy az arculattervezés általa állított nagyságrendjét a fent részletezettek szerint nem bizonyította, ezen érvelése a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a jogorvoslati eljárás során egyébként sem vehető figyelembe.

A másodlagos kereseti kérelem elbírálása és a büntetőeljárás eredménye közötti, fellebbezésben állított összefüggést a Fővárosi Ítéltábla nem látta megállapíthatónak, a büntetőeljárás során nem merült fel olyan adat, körülmény, amely a feltűnő értékaránytalanság megállapítását kizárta volna.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság másodlagos kereseti kérelem körében hozott, a PK 267. számú állásfoglalásban foglaltaknak maradéktalanul megfelelő

döntése a lefolytatott bizonyítás eredményével összhangban áll, annak helytállósága kétségmentesen igazolt, a fellebbezésben előadottak pedig eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel támadott ítéletet, annak fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes másodfokú perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegeléssel bruttó 500.000 forint jogi képviselési munkadíjban került meghatározásra, továbbá az alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint jogorvoslati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2012. június 12.

Levek Istvánné dr. s. k.,  
mb. tanácselnök

Dr. Csányi Terézia Katalin s. k.,  
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.,  
bíró

A kiadmány hitelül